

RÕÖMSAT KOOLIAASTAT!

Ajal on kalduvus kiiresti kaduda, eriti kiiresti kulub muidugi üürrike suveaeg. Alles helisesid koolides viimased koolikellad, kui järgmisel nädalal tuleb taas sammud kooli poole seada. Loodetavasti jõudsid aga nii õpetajad kui ka õpilased suvest kõik võtta: rannas lesida ja reisida, mängida ja lugeda, sportida ja erinevaid kultuuri-sündmusi nautida. Suve pakutavad võimalused on ju ammendamatud – ole ainult tubli ja haara neist kinni! Elamused ja kogemused sadestuvad elutarkusena, mida meil kõigil väga vaja, koolis ehk kõige enam...

Meie koolialguselehes meenutavad oma esimest koolipäeva endine raadioajakirjanik, nüüdne laste- ja noorteromaanide autor Reet Made, kes läks kooli 1948. aastal Tallinnas; meie kirjastuse toimetaja Matthias Jost, kelle esimene koolipäev tollases

Saksamaa Liitvabariigis jõudis kätte 1974. aastal, ning Greg Dunn, meie inglise keele õpikute konsultant ja tõlkija, kellele esimene koolikell helises 1983. aasta jaanuaris suviselt soojas Austraalias. Need üsna erinevad meenutused osutavad, et esimene koolipäev võib mällu sööbida hoopis erineva nurga alt.

Kirjastuse Koolibri pere soovib kõikidele õpilastele ja õpetajatele mõnusat ja edukat kooliaastat. Et teil ei kaoks soov hommikul rõõmsa meelega kooli minna ja õhtul rahulolevalt koju naasta ning et ükski õpilane ei kiusaks õpetajat ega õpetaja õpilast – et kool oleks mõlema jaoks turvaline koht. Ja veel soovime, et mälestus esimese koolipäeva erilisusest kestaks terve kooliaja.

Teie KOOLIBRI

Esimene koolipäev

Esimene koolipäev sai läbi. Lilled käes ja aabits kaenla all, tuli Jaagup koos ema, isa ning Arturiga aktuselt. Ta oli nüüd koolipoiss. Ta käis koolis nagu Teele ja Kaspar. Imelik tunne. Jaagup oli tänast päeva väga oodanud ja kartnud. Nüüd oli see kõik möödas.

Kodus ootasid neid juba Teele ja Kaspar. Ka vanemal õel ning vennal olid näod ärevalt rõõmsad. Jaagupi koolimine oli kogu perele tähtis sündmus. Vaevalt sai värske koolipoiss oma uued kingad esikus jalast punitud, kui Teele ja Kaspar tal käest haarasid ning kiiresti tuppa viisid.

Hommikul, kui Jaagup kooli läks, jäi siin kõik vanaviisi. Vahepeal olid aga sündinud suured ümberkorraldused. Tema voodi oli nihutatud seina teise otsa, uksele lähemale. Akna alla, Kaspari kirjutuslaua kõrvale, oli tekkinud uus laud. See laud oli nüüd päris Jaagupi oma. Seni oli Jaagup ikka arvanud, et peab edaspidi koolitükkide tegemiseks Kaspariga maid jagama. Sellist ilusat üllatust ei teadnud ta oodata. Pealegi selgus, et uus kirjutuslaud oli kogu pere ühine kädetöö, algusest lõpuni. Isa ja Kaspar meisterdasid kaselaudadest plaadi, küljed ja sahtlid. Ema lihvis, Teele lakkis ning isegi Artur oli teinud pintsliga paar kriipsu.

Aga millal, ei saanud Jaagup kuidagi aru. Ega ometi nüüd, kui ta paar tundi koolis aktusel oli? Perel läks korda üllatust Jaagupi eest saladuses hoida. Laua meisterdamine algas juba suvel maal naabrite kuuris, kus olid olemas kõik vajalikud puutööriistad. Kui siis naabrilastele nende isa mõne päeva eest järele tuli, võttis ta kaasa ka Jaagupi laua ning tõi linna. Täna hommikul panid Kaspar ja Teele selle lihtsalt osadest kokku. Jaagup oli tõesti õnnelik.

MINU ESIMENE KOOLIPÄEV

Esimene koolipäev Kevade tänava koolis

See oli 1. september aastal 1948. Tallinn oli sõjaarmides, paljud varemed alles koristamata. Olen Kassisaba tüdruk ja minu esimeseks koolimajaks sai mu kodule lähim – eestiaege Westholmi Gümnaasiumi kaunis koolihoone. See oli imekombel pommidest puutumata jäänud, seda enam, et naabruses asuva Koidu tänava Paldiski maantee poolset otsa polnud ollagi. Ent alles olid Falgi ja Hirvepark ja kohe sealsamas kõrgus Toompea. Nõnda oli mul ikkagi imekaunis esimene koolitee.

Tolles koolimajas tegutses sel ajal kaks kooli. Põhiomanik, Westholmi Gümnaasiumi järglane 22. keskkool oli poistekool. Allüürnikuna leidis seal peavarju ka 20. keskkool, mille enda ilus uus hoone Pärnu maanteel oli pommirünnakus hävinud. Minust sai 20. keskkooli Ib klassi õpilane. Aktusest ja esimest tunnist mäletan, et kõik tundus väga suur ja kuidagi pühalik. Meie klassi külastas ka ajakirjanik ja mind pandi pildistamise ajaks istuma esimesse pinki. Mul oli seljas tumesinine volditud, tolle aja moe kohaselt lühike kleit ja peas ruudulisest taftist tutipael. Ilmselt meeldis see ajakirjanikule. Pildi ja artikli, kus on kirjas, et kooliteed alustas üks väike tüdruk Reet Jõeots, löikas mu ema lehest välja.

Ent pidulikku päeva mahtus ka pipratera. Nimelt läksid meil pärast tundi garderoobis ühe paralleelklassi tüdrukuga portfelli vahetusse. Mina jäin võõra koolikotiga õnnetult riidehoidu ja olin suures ärevuses. Teine asjaosaline, kes isa käekõrval koju sammus, märkas eksitust õnneks

kohe ning tormas nuttes kooli tagasi. Portfelliid leidsid õiged omanikud.

Muide, seesama tüdruk Tiina oli pärastpoole minu klassiõde ja hea sõbranna. Koos lõpetasime Tallinna 20. Keskkooli (praegu Tallinna Ühisgümnaasium). Temast sai hiljem õpetaja Põlvas ja alles sellel kevadtalvel kohtusime oma esimese koolimaja kõrval asuvas Falgi pargis, kus ta õnneliku vanaemana lükkas kaksikutevankrit.

REET MADE,
autor

Kuigi esimest koolipäeva peetakse tähtsaks – tõsise elu algus, nagu öeldakse –, ei mäleta ma sellest palju. Tagantjärele tundub, et hoopis teistsugused, esmapilgul harilikud koolipäevad olid minu jaoks tähtsamad. Esimene koolipäev on ehk rohkem täiskasvanute asi, täis traditsioone, rituaale, tseremooniaid, mis last pigem hirmutavad ja mida ta tahab kiiresti unustada. Täiskasvanule, kes oma lapse kooli saadab, meenub eelkõige tema oma koolialgus ja ta imestab, kuidas koolipoisist sai äkki täiskasvanu, sest midagi pole ju muutunud. Talle tuletatakse meelde, et uus põlvkond on juba peale kasvanud, ja et mitte liiga pikalt selle üle juurelda, põgeneb ta rituaalidesse, hakkab agaralt tegutsema.

Minust tehti esimesel koolipäeval foto. Foto pidi olema samasugune nagu see, mis tehti minu isast tema esimesel koolipäeval. Ma teadsin seda fotot küll: isa seisis lühikeses pükstes maja ukse ees, ranits seljas, hoides mõlema käega oma „Schultüte“, tohutusuurt ja ilusasti

REPRO

kaunistatud papptuutut, kuhu Saksamaal pannakse igasugu maiustusi (et kibedat päeva kuidagimoodi magusamaks teha). Mis tema tuutus küll oli, küsin ma täna, sest ajad olid kehvad. Teine maailmasõda oli just lõppenud ja süüa ei olnud suurt midagi. Isa oli sellel pildil kohutavalt kõhn, aga ta naeris, tal ei olnud viigagi. Ja kui aus olla, olin mina sama kõhn. Kõik oli sama: sama uks, lühikesed püksid, „Schultüte“ käes ja isegi naer tuli välja. Aga kui ma foto hiljem kätte sain, olin ma pettunud: isa oma nägi autentsem välja, oli nagu selle aja dokument, samal ajal

kui minu foto tundus mulle lohakalt klõpsutatud momentülevõttena. Võib-olla tuli vahe sellest, et vana foto oli must-valge?

Kui ma oma lapse kooli saatsin, siis ma niisugust fotot ei teinud. Imestasin ainult, kuidas koolipoisist oli nii äkki täiskasvanu saanud, kuigi midagi pole ju muutunud. Tahtsin selle ebameeldiva tunde ruttu unustada. Käigu need perekonnatraditsioonid kus kurat!

MATTHIAS JOST,
toimetaja

Erinevalt Eestist ei ole Austraalias seoses lõunapoolkera aastaagadega esimene koolipäev mitte esimene september, vaid jaanuari viimane esmaspäev. Meie suvine koolivaheaeg kestab viis nädalat alates detsembrist keskpaigast. Jõule ning uut aastat tähistatakse enamasti palavate rannailmadega. Seetõttu assotsieerub esimene koolipäev minu jaoks sooja ilmaga. Austraalia koolides kantakse koolivormi, mul olid sel päeval esimest korda jalas pikad kriipivad sokid ja kitsad kingad, mis panid mu jalad higistama. See oli ebamugav tunne viie-aastase poisikese jaoks, kes oli harjunud ilma jalatsiteta ringi jooksmata. Sellest hoolimata olin ma kingade üle väga uhke: must nahk lausa läikis ja nad tundsid mulle kõige korralikumad kingad maailmas. Sellisena meenutan ma esimest koolipäeva – ei mingit õpetajat, ei mingit hirmu, vaid uhiuued kingad, sügelevad jalad ning eelkõige ägedad ilmad.

GREG DUNN,
autor ja tõlkija

Katkend septembris ilmuvast Jaanus Vaiksoo raamatust „Jaagupi esimene koolisügis“. Raamat täiendab Koolibri uut aabitsat pikemate lugemis-paladega, aga on ka mõnus kaaslane vihmastel sügisõhtutel.

TOP 20

1
Leho Lõhmus
Nõmme
vanadel fotodel

2
Snorre Evensberget
Norra

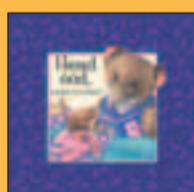
3
Antje Flad
Lõbus lasteaiaraamat

4
Antje Flad
Kirev lasteaiaraamat

5
Reet Made
Salaroheline hiis

6
Dugald Steer
Head ööd väike hiireke

7
Inge Unt
Andekas laps

8
Jostein Gaarder
Apelsinitüdruk

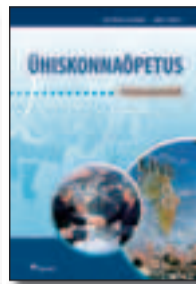
9
Gary Lineker
Jalgpall

10
Rainer Köthe
Tehnika

UUS ÕPPEAASTA UUTE ÕPIKUTEGA

Kõige rohkem uusi õpikuid ja töövihikuid on Koolibril selle õppeaasta alguses pakkuda eesti keele ja kirjanduse õppimiseks-õpetamiseks. „Ilusa emakeele“ nime all kirjastame uued õpikud, töövihikud ja lisamaterjalid tervele esimesele kooliastmele. „Aabits“ ja selle juurde kuuluv töövihik on juba valmis ja koolidesse viidud. Septembri alguseks valmivad 2. klassi eesti keele õpiku ja töövihiku 1. osa, õpetajaraamat ja CD kuulamisülesannetega. Oktoobri alguseks 3. klassi komplekt. Õpikute-töövihikute 2. osad jõuavad tellijateni aasta lõpus. Samaks ajaks valmivad ka I kooliastmes kasutatavad jutustamispildid. Need kuus kahepoolset plakatisuurust pilti joonistab juba aabitsast tuttav Kadri Ilves.

Septembri jooksul ilmuvad ka uued ladumisaabitsa pildid ja tähed nii õpilase jaoks kui ka klassi esiladumiseks. Uuendusega on õpilase pildid must-valged, et sõna ladumise selgeksõppimisel võiks laps pildi oma soovide kohaselt ise ära värvida.

4. klassi õpilased saavad nüüd keelega sinasõprust luua uue eesti keele õpiku „Sinasõprus keelega“ abil.

Komplekti autorid Reet Bobõlski ja Helin Puksand jätkavad järgmisel õppeaastal 5. klassi eesti keele komplektiga, kirjandusosa autoriteks saavad Kaider ja Merike Vardja.

Gümnaasiumiosale valmib neli kirjandusõpikut. Kolmeosalisest eesti kirjanduse komplektist ilmub kõigepealt „Vanem eesti kirjandus“, septembri lõpuks „Uuem eesti kirjan-

das“ ja veidi hiljem „Eesti kirjandus 20. sajandi esimesel poolel“. Varem väljakuulutatud töövihikut nende õpikute juurde ei tule, tööülesanded on integreeritud õpikutesse. Maailmakirjanduse kursuse avab „Kirjandus antiigist renessansini“ koos töövihiku ja CD-l olevate kuulamisülesannetega. Kursuse teine ja kolmas osa ilmuvad vastavalt järgmiseks ja ülejäämiseks õppeaastaks.

Meil on ka hea meel teatada, et koolides väga oodatud 6. klassi suhtlemisõpik ja -töövihik ning 12. klassi ühiskonnaõpetuse õpik saavad selle õppeaasta alguses kõigi tellijateni. Ühiskonnaõpetuse töövihik jõuab kohale veidi hiljem.

KADRI HALJAMAA,
juhtivtoimetaja

English Step by Step 2

Maris Niine, Kristi Tork-Sarapuu ja Mari Peets

Õpik *English Step by Step 2* on mõeldud noorema kooliastme õpilastele, kes õpivad inglise keelt kolmandat aastat. Õpik on järg õpikutele *English Step by Step Starter* ja *Step by Step 1* ning moodustavad õppekomplekti, mis võiks jätkuda põhikooli lõpuni. Järgmisel aastal on oodata juba *Step by Step 3*.

Õpikute autorid on tegevõpetajad, kes õpikute kirjutamisega algust tehes võtsid oma põhiprintsiibiks pideva kordamise põhimõtte, st mitte väikest õppijat uue sõnavaraga üle

koormata, vaid korrata sõnavara erinevates situatsioonides.

Sõnavara ringleb argielu temaatikas, muinasjuttudes ja rütmiharjutustes. Unustatud ei ole ka mänguelemente, mis eriti nooremas kooliastmes on hädavajalikud.

Õpiku *Step by Step 2* lõpus on õppetükkide sõnastikule lisatud alfa beetiline sõnastik, mõlemad on antud koos hääldustega.

Erinevalt kahest eelmisest õpikust lisandub töövihikutele veel *Step by Step 2* õpetajaraamat. Õpetajaraamat

sisaldab kontrolltöid koos vastustega, kuulamisharjutuste tekste, lisalugemisvalu ja õpiku muinasjuttudel põhinevaid näidendeid. Koostatud on temaatiline tunniplaan, mis on abiks õpetajale individuaalse töökava koostamisel ja näitab, et riiklikus õppekavas ettenähtud tunnid võimaldavad seda õpikut kasutada.

Koolid, kus *English Step by Step Starter* ja *Step by Step 1* on kasutusel, on andnud õppekomplekti olemasolevatele õpikutele kiitva hinnangu. Õppekomplekti esitlus toimus ka EATE suveseminaril 19. augustil 2005.

MARJA-LIISA SAULEP,
toimetaja

Eesti-vene koolisõnaraamat

Helle Leemets

Sõnastikus on 21 000 märksõna. Sõnade venekeelseid vasteid on täpsustatud eestikeelsete lisasetustega abil. Õige ja täpse vaste valikul on abiks näitelaused. Sobib nii eesti kui ka vene õppekeele koolidele.

Geograafia põhikoolile.

Eesti ja Euroopa

Liisa-Kai Pihlak, Andres Tõnisson.

Õpiku Eestit käsitlev osa koosneb kolmest allosast: Eesti loodusgeograafia, Eesti rahvastikugeograafia ja Eesti majandusgeograafia. Euroopa geograafia osas käsitletakse looduse ja inimgeograafia üldisi jooni ning valikuliselt Euroopa erinevate piirkondade riike.

Kirjastus kavandas õpiku välja anda kahes osas, vastavalt Eesti ja Euroopa eraldi kaante vahel. REKKI soovitusel ilmub värvitrükis õpik ühe tervikuna käesoleva õppeaasta

sügis-talvel. Et õppeaasta alguses oleks materjal olemas, saadetakse kõikidele tellijatele Eesti loodusgeograafia osa must-valge brošüürina (valmis õpikusse lisandub selle osa kohta Eesti looduskaart ja geoloogilise ajaarvamise tabel). Rahvastiku teema on võrreldes eelmise trükiga täiesti uuesti kirjutatud, majanduse ja Euroopa käsitlust mõnevõrra muudetud ja kaasajastatud.

Uue õpiku juurde on ilmunud „Geograafia töövihik põhikoolile. Eesti ja Euroopa“ (autorid Andres Tõnisson, Piret Pihel, Liisa-Kai Pihlak, Ingrid Mägi). Kogu materjal on õpiku teemasid ja käsitlust arvestades sellele kohandatud.

KEELEKURSUSTEL SÜNDINUD ÕPIK

Käesolev õpik on mõeldud praktilise vahendina vene keele kui võõrkeele õppimisel.

Õpik on sündinud keelekursustel, selle struktuuri ja sõnavara kavandamisel on silmas peetud eeskätt keelekursuste vajadusi ning asjaolu, et õppetöö toimub põhiliselt õpetaja juhendamisel. Kuid õpikut võib edukalt kasutada ka iseõppija, kellel on mõningased eelteadmised vene keelest juba olemas. Ka saab seda kasutada abimaterjalina eesti õppekeele koolides, kus vene keelt õpitakse eeskätt C-võõrkeelena.

Aktiivse keeleoskuse omandamiseks on grammatika tundmine ja selle õige kasutamine kõnes väga tähtis. Käesolev õpik õpetab kasutajale eeskätt aktiivset kõnekeelt. Teemade ja grammatikamaterjali valik ei ole juhuslik, see on välja kujunenud praktilise õppetöö käigus.

Esitatav materjal on jaotatud 30 õppetunniks, mis vastab keelekursuste ühe õppetsükli tundide arvule. Iga tund sisaldab grammatilisi juhiseid, mille tundmine on keele teadlikul käsitlemisel vältimatu. Juhistele järgnevad harjutused kinnistamiseks

reeglite ja seletuste praktilist kasutamist. Enamik harjutusi on tarvis kirjutada otse raamatusse, et need oleksid tunnis käepärast võtta. Autori veendumuse kohaselt on sellised harjutused väga otstarbekas vahend võõrkeele omandamisel. Õpik sisaldab ka dialooge ning tekste, kus kasutatakse õpitavat materjali. Autor on püüdnud võimaluse piires kasutada õpiku sõnavaras ainult neid sõnu, mis argipäeva vene kõnekeeles teile kõige sagedamini ette tulevad.

IRINA KOTOVIŠ,
autor

SUVEKODU VARJATUD ELU, LINNALAPSED JA HIEVÄGI

Reet Made täidab oma fantaasiakirjanduse riivilise pasliku põnevusjutuga kummatigi ka seda tühja maad, mis meil põhikooli keskastme laste elu siin ja praegu kujutavate raamatute laudilt vastu haigutab.

Päris alguses on kõik veel võimalik. Lugu võib pöörata tulnukate, tontide, ebatavaliste loodusnähtuste või külapoiste vempude rajale. Made tõstab 273. lehekülje tekstilõigu raamatu algusesse ja teeb sellest eeloo. Eellugu toimib pesueht huvikonksu ehk haakijana. Salapärane ja veidi õudne algus tekitab lugejas tahtmise teada saada, millega on tegu, mil moel sinnamaani jõuti ja kuidas edasi.

Järgnevatel lehekülgedel võib autor enesele lubada tempo ja pinget mahavõtta, sest lugeja on kindlalt lõas ning kannatab ära (või jätab vahele, ent ei pane raamatut käest) ka pikad kirjeldused ning mõned mõtiskelud.

„Salaroheline hiis” kätkeb eneses mitut lugu. Siin on üdini realistlik lugu vana Tammiku talu ärkamisest uuele elule. Tõsi küll, mitte talu, vaid suure pere suvekoduna. On lugu „keskmises koolieas” laste suveelustest ja sellesse tembib autor ohtlalt fantaasiatüüpidele iseloomulikkude. On lugu tähtsast sõprusest, milles aimub esimese armastuse tunnuseid. Autor teab, kui tähtis on lastele sõbra leidmine. „Sõbraliini” aetakse raamatus lastest vanaemaani. Keske sündmustearengu külge kinnitub mitu oma alguse ja otsaga põnevusjuttu, nagu näiteks kassi elu päästmise, rahapaja väljakaevamine jne.

Made raamatu aktivapoleele tuleb kanda eesti rahvausundilistest muistenditest pärit tegelaste toomise muidu igati kaasaegsesse jutustusse. Müütiline ilm pole kuskile kadunud, vaid eksisteerib siinsamas meie kõrval edasi. Soos on olemas nii mobiililevi kui ka laukasse meelitav soovaim. Peategelane Marit sõbruneb haldjaverd poisiga, tutvub sedakaudu Murueide tütardega. Need ei ole ooperlikult naljakas-naiivsed looriheljutajad, vaid usinad looduse eest hoolitsejad. Ei puudu ka näkid, soovaimud, maa-alused ja hievaime Suur ehk Vanaisa. Kogu loodus on täis hingelisi, mõned kurjad, mõned head. Loodust tuleb tundma õppida, hoida ja austada, et sind omaks võetaks. Kogu lool on paletükkimatu maausuline tagataust.

Raamat on korralikult lahti kirjutatud. Tundes hirmu, et lapsed tüsedat teost niikuinii lugeda ei viitsi (aga Potter!?), kirjutatakse pahatihiti raamatuid, mis on iseenese lühikokkuvõtteid. Hakkab lausa kahju ära nirutatud heast ideest ja väärt ainesest. Made julgeb riskida. „Salarohelist hiit” on üle kolmesaja lehekülje. Saladusi avatakse ühekaupa ja selgitused laekuvad pisitasa, nõnda et pingelisi olukordi ja põnevust jätkub lõpuni. Tõsi, kohati tundub, et neid põnevusjutte on põhiliini külge liigagi saanud, sest põhiline on üldjoontes juba selge. Aga köitvat lugemist saab nüüd rohkem. Ega see paha tee.

Autor kasutab oma positsiooni ja poetab põnevuse sekka olulisi mõtteid. Ta laseb Maritil soolauka veerel aru saada, et täiskasvanuid on

ikka väga vaja, olgu nad pealegi vahetevahel tüütud ning mõistmatud. Raskes olukorras saab nende loota. Teisal tõdeb tüdruk, kui vähe häid sõnu ütlemine neile, kes meile palju tähendavad: „Nagu maksaks ütlemine maad ja merd.” Ravitseja Kõur peab kirjutamata seadusi tähtsamateks kui kirjanduid jne. Autor kirjeldab suurt peret, kus kõik kõigiga arvestavad ja üksteisest lugu peavad.

Made jätab kõlama mõtte, et tarkust ja haridust on mitut sorti. Kirjatar Marit on kirjaoskamatu Reio kõrval mõnikord elulistes asjades pururumal, müstilistest rääkimata. Ei oska tema jälgi lugeda ega tunne looduses toimuvat. Reio on kaunis ja kummuline poiss. Küllalt ruttu saab selgeks, et ta pole inimene nagu meie. Tüdruk on aga pikka aega haruldaset taipamatu. (Eks meiegi kipume ebareaalset ikka endile tuttavaga seletama.) Reio taoline sõber on iga tüdruku ja kindlasti ka poisi unistus – täiskasvanulikult tark, hievaeline. Ometi laseb autor haldjapoosil kirjatar Marit ja kahtlase väärtusega linnaelu poole pöörduda. Seda vaid suvesõpruse nimel. Noore lugeja jaoks võib see ju olla õnnelik lõpp.

„Salaroheline hiis” on sellesse kätketud suhete, ilu ja romantika tõttu põhiolemuselt tüdrukute raamat. Põnevus ning Reio-taoline superpoiss paelub eeldatavasti ka poisse. Lugu ajendab kindlasti ka oma (suve)koduümbrust pisut teise pilguga vaatama.

KRISTA KUMBERG, lastekirjanduse uurija

Euroopa

Ulrike Reisach, Rainer Köthe

Mis on õigupoolest Euroopa? On see territoorium tohutus suurel Euraasia mandril või eelkõige ajalooline ja kultuuriline kooslus? See küsimus muutub Euroopa Liidu laienedes ja riikide koostöö süvenedes järjest olulisemaks.

Raamatu autorid on seadnud endale eesmärgi anda 48 leheküljel kokkuvõtlik ja ülevaatlilik pilt Euroopa kõigist tahkudest. Alustatakse geoloogilise tekke, kliimavõetmete, loomade, taimede ja ajaloo ning lõpetatakse tänapäeva Euroopa poliitilise ja majandusliku kaalukuse hindamise ja riike iseloomustavate näitavudega.

Euroopat vaadeldakse kui äärmiselt kompleksset moodustist, mille ühisosa ulatub antiikaega, kreeklaste ja roomlaste kõrgkultuurini. Läbi aegade on Euroopat iseloomustanud keelte ja rahvuskultuuride mitmekesisus, kuid samas on epohhi loovad kunsti-, kirjandus- ja muusikastiilid ületanud riikide piirid ja levinud kogu maailmajaos.

Raamatu olulisim osa on pühendatud Euroopa Liidule, selle ülesehitusele ja toimimismehhanismile. Samuti heidetakse pilk ELi tekke aja-

loolisele taustale ja põhjustele. Oma ajaloo suurima laienemise käigus võeti hiljuti ELi kümme uut liiget ja esmakordselt ELi ajaloos jõudsid riikide valitsused kokkuleppele ühise põhiseaduse suhtes. Neid samme silmas pidades püüavad raamatu autorid näha Euroopa arenguperspektiivi ja kohta järjest enam globaliseerivas maailmas.

URMAS KALDMAA, tõlkija

Tuletõrje

Rainer Cummel

Põnev lugemismaterjal poistele, kes huvituvad tehnikast ja tuletõrjest. Raamat on kohandatud Eesti noortele, lisatud on lühiväljaande Eesti tuletõrje ajaloo ja tema igapäevastest tegemistest, aga ka tuletõrje tehnopargist.

„Raamat kirjeldab teksti ja rohke piltidega kogu tuletõrje olemust, sest tule tõrjumine ja päästetööd ei tähenda ainult tulle jooksvat vaprat pritsimeest, vaid sõna „tuletõrje” tähendab tervet süsteemi – ennetus- ja selgitustöö; häirekeskused ja abikutsete menetlemine; tuletõrjesport jpm. Ka tuletõrje ajalugu ja areng; tule olemus ja ohtlikkus ning suhted teiste riikide tuletõrjajatega on päästevaldkonna üks osa. Kõigest sellest ja paljust muust saab aimu raamatust „Tuletõrje”. Öeldakse, et kui kõik inimesed püüavad põlevast majast välja pääseda, siis tuletõrjajad, vastupidi, üritavad majja sisse saada. Kuidas on see võimalik? Lugege ise!”

MART KÄIT, tõlkija

Saksa kirjastuse Tessloff aimesari lastele ja noortele.

Senini on kirjastatud 118 raamatut erinevatel teemadel.

Raamatuid iseloomustab:

- autoriteks on oma ala asjatundjad,
- selge ja ülevaatlilik kujundus,
- väga ilmekad illustatsioonid ja nüüdisaegsed fotod,
- kergesti loetav tekst,
- mõne teema sügavam käsitus.

Igas raamatus on 48 lehekülge, raamat on A4 formaadis.

Kirjastus Koolibri teeb saksakeelse raamatute hulga oma valiku ja püüab igal aastal eesti keelde tõlkida 2–3 raamatut.

Sarja saksakeelne kodulehekülge www.wasistwas.de.

2005 TOP 20

11

Tiiu-Mai Loko
Räägime Eestimaast

12

Alan Tillier
Itaalia

13

Enn Veskimägi,
Hele Pärn, Leeni Simm
Vene-Eesti, Eesti-Vene
taskusõnastik

14

Jean-Denis Godet
Puude ja põõsaste
määraja

15

Autorite kollektiiv
Lennukid

16

Aline de Pétigny,
Clara Suetens
Kaspar õpib häid
kombeid

17

Neil Morris
Maailma kümme
esimest. Mäestikud

18

Marianne Koch
Tunne iseennast.
Avastusretk inimese
kehasse

19

Peter Clayton
Kehakeel
töökonnas

20

Catherine Phillips,
Christopher ja Melanie Rice
Peterburi

Koolibri AUTORITE PIDU 10. augustil 2005

Hispaaniakeelse tervitusega esines kirjastuse direktor Kalle Kaljurand

Temaatilise viktoriini vastuseid joonistavad kunstnikud Viive Noor ja Kadri Ilves

Peo lõpetas kaktusekujuline tort

Naha võttis märjaks tants latiinoansambli Los Robertos kuumade rütmide saatel

Kauaoodatud suhtlusõpiku rõõmsad autorid Margit Kagadze ja Katrin Kullasepp

Suvepealinnast saabusid 3. klassi eesti keele õppekomplekti autorid Elma Künnapas ja Tiiu Kiveste

Prantsuse keele õpiku Mallette-Malicette autor Katrin Meinart

Kaks pead on ikka kaks pead – Anne Nahkur ja Viivi Maanso

Autor tunneb autorit hädas – viktoriini-küsimustele otsivad vastuseid Natalja Netšunajeva ja Jelena Sivenkova. Tagaplaanil mõtiskleb Tooni Kasesalu

Sergei Mitjurjov, Natalja Beresneva ja Nadežda Parol

Tõlkija Mari-Liis Tiitsmaa

Koolibri Uudiseid annab välja AS Koolibri. Leht ilmub 4 korda aastas. Järgmine number ilmub 9. detsembril 2005. a Õpetajate Lehe vahel.

Projektijuht Katrin Kliimask Kujundaja Tiit Tõnurist
Toimetaja Kadri Haljamaa Küljendaja Lauri Haljamaa

www.koolibri.ee

Postiaadress: AS Koolibri, pk 223, 10503
Tel. 651 5300

koolibri@koolibri.ee